

Innledning om Osloregionen IPR

Demografi

Arbeid, utdanning og rekruttering

Verdiskaping og næringsutvikling

Transport og mobilitet

Klima, miljø og natur

Faktahefte om Osloregionen er utarbeidet til strategisamling 5. mars 2024.

Datakilder:

- SSB
- NAV
- Statens vegvesen
- Miljødirektoratet
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
- Akershus fylkeskommune
- NHO Kompetansebarometer 2023
- Den nasjonale reisevaneundersøkelsen 2022, Statens vegvesen
- NIBR-rapport 2021:17

For å forstå tallene i denne rapporten:

- Der det refereres til Østlandet er alle syv fylkene i sin helhet representert.
- Der det refereres til Osloregionen så er alle 65 kommunene medregnet.
- Er tallene brutt ned for Osloregionen og på fylkesnivå, er tallene for medlemmene i det fylket, ikke fylket i helhet.

Osloregionen

Visjon, innsatsområder og prioriterte aktiviteter for 2021 – 2024

Visjon:

Osloregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region.

Visjonen skal blant annet nås ved å jobbe for en flerkjernet utvikling i regionen, basert på lokale fortrinn.

Innsatsområder (2021–2024):

- Areal, transport, mobilitet og logistikk
- Klima og miljø
- Konkurranseskraft og attraktivitet
- Samarbeid og fellesskap

Roller og arbeidsformer:

Osloregionen interkommunalt politisk råd skal gjennom sitt arbeid:

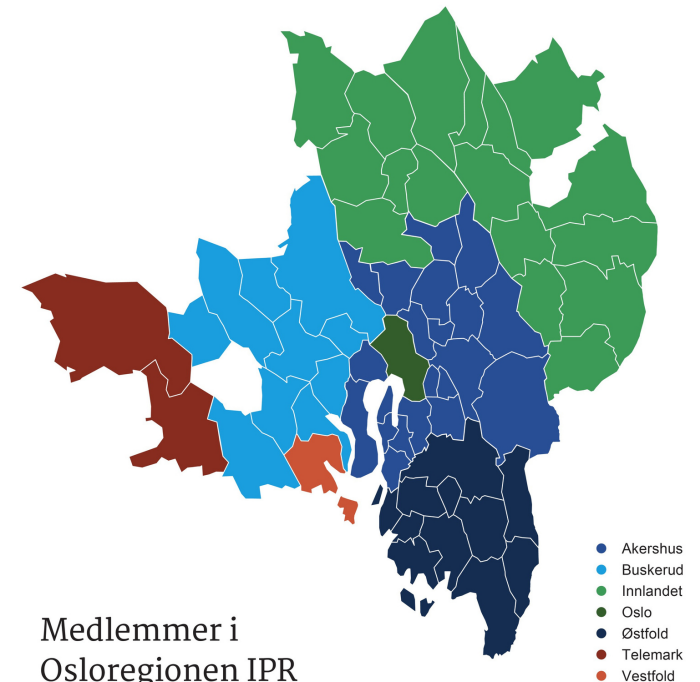
- utvikle felles holdninger og strategier
- ha dialog med og påvirke nasjonale myndigheter
- styrke felles identitet
- skape møteplasser og nettverk
- drive erfaringsoverføring og kunnskapsutvikling
- samarbeide og bygge nettverk med andre organisasjoner
- samle kunnskap, statistikk og foreta analyser om regionen

Bakgrunn for Osloregionen IPR:

- Den strategiske samarbeidsalliansen Osloregionen ble etablert 1.1.2005.
- I 2020 ble Osloregionen omdannet til et interkommunalt politisk råd (IPR), jfr. kommunelovens kapittel 18.
- Omdanningen av Osloregionen til et IPR, innebar en formalisering av det regionale samarbeidet, med en sterkere forankring av Osloregionens rolle i forhold til medlemskommunene.
- Osloregionen er en frivillig sammenslutning basert på interessefellesskap.

Osloregionen IPR skal i perioden bidra til å nå følgende av FNs bærekraftsmål:

- Mål 9: Innovasjon og infrastruktur
- Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon
- Mål 13: Stoppe klimaendringene
- Mål 17: Samarbeid for å nå målene

Organisering av Osloregionen IPR

Styret

valgt november 2023

Eirik Lae Solberg (leder)	Morten Lafton
Elin Såheim Bjørkli (nestleder)	Linn Laupsa
Kai Ove Berg	Ståle Lien Hansen
Lene Conradi	Tom Anders Ludvigsen
Ola Tore Dokken	Bengt Nøst-Klemmetsen
Roger Evjen	Line Spiten
Saxe Frøshaug	Alf Johan Svele
Kjell Arne Hermansen	Harald Tyrdal

Sekretariatet

pr. mars 2024

Målfrid Baik
Eva Næss Karlsen
Mari Strømsvåg
Karoline Holmstrøm Ulateig
Eivin Winsvold

Politiske organer

Representantskap
65 medlemmer

Styret
16 medlemmer

Interessepolitisk utvalg
7 medlemmer

Sekretariat
4-5 ansatte

Administrative grupper

Koordineringsgruppe
22 medlemmer

Areal og transport
40 medlemmer

Klima og miljø
40 medlemmer

Næringssamarbeid
43 medlemmer

Gjennomførte aktiviteter og resultater 2021–2024

Areal & transport

- Fulgt opp “Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen”
- Igangsatt arbeid om mulig interreg-prosjekt om mobilitet i storbyregioner
- NTP-arbeid,
 - avgitt høringsvar
 - deltatt på høringer
 - kunnskapsutvikling og forankring hos medlemmer
 - arrangert konferanser i samarbeid med partnere
- Nettverksmøter om bl.a. jernbane, inkl grensekryssende, byområder
- Uttalelse til samferdselsminister om jernbanesatsing på Østlandet
- Gjennomfører prosjektet “Energistasjoner for grønn næringstransport” med støtte fra Klimasats
- Avgitt diverse høringsvar:
 - KVV Kongsvingerbanen og KVV Hovedbanen
 - EUs TEN-T og mobilitetspakke
 - Endringer Plan- og bygningsloven

Klima & miljø

- Ordførererklæring om klima og miljø
 - Fulgt opp erklæring fra 2019
 - Fornyet og forsterket erklæring med signering juni 2022, med tilslutning fra 54 ordførere
- Mobilisert kommuner til global kampanje Race to Zero ifm COP26
- Klimaskole-arrangementer (webinarer) om aktuelle tema
- Gjennomfører Prosjekt Oppdrag Oslofjorden
 - mobilisert ordførere til deltakelse i Oslofjordrådet
 - leverandørkonferanse for Oslofjorden
 - innovasjonscamp om “Vannet vårt”
 - Sendt brev til klima- og miljøminister om mer statlig støtte
- Årlige rapporter om klimastatus for Osloregionen
- Gitt høringsvar til Energi-kommisjonen, Strømnettutvalget, Klimautvalget 2050
- Deltatt på høringer i Energi- og miljøkomiteen i Stortinget

Konkurranseskraft & attraktivitet

- Vedtatt næringspolitisk posisjonsnotat for å styrke vår interessepolitikk for næring.
- Gjennomført fem store internasjonale profileringstiltak for å styrke Osloregionens attraktivitet for investorer og internasjonale talenter.
- Lansert nettside for internasjonale talenter med tilhørende sosiale medie kontoer med jevn aktivitet.
- Opprettet to nettverk regionalt og nasjonalt for internasjonale talenter
- Gjennomført studier og undersøkelser av barrierer for internasjonale arbeidstakere.
- Gitt innspill til nasjonale strategier om barrierer og utfordringer om å tiltrekke talent, investeringer og besøkende til regionen.
- Etablert Team Oslo for å skape samarbeid om stedsmarkedsføring
- Støttet etablering av flere nettverk. og søknader for næringsutvikling
- Bygget opp Osloregionens nettverk innenfor relevante arenaer og partnere.

Fellesskap & samarbeid

- Jevnlige besøk til medlemmer/ regionråd/IPR
- Gjennomført årlig BEST-konferanse med tema som øker medlemmens fagkunnskaper, deler erfaringer og BEST-practices på tvers av regionen.
- Arrangert seminarer på Arendalsuka med bred deltakelse
- Aktivt jobbet med å fremme regionens felles interesser overfor norske myndigheter og andre relevante organisasjoner.
- Fått nasjonal, regional og lokal oppmerksomhet i nyhetene om saker viktig for Osloregionen.
- Etablert årlig felles faggruppesamling med regionsbesøk for å øke kunnskapen til medlemmene.
- Innført CRM system for å kunne bedre kommunisere med medlemmer og fornyet vårt månedlige nyhetsbrev.
- Oppdatert Osloregionens nettside i henhold til gjeldene lover og regler, og optimalisert siden for informasjonstilgang.

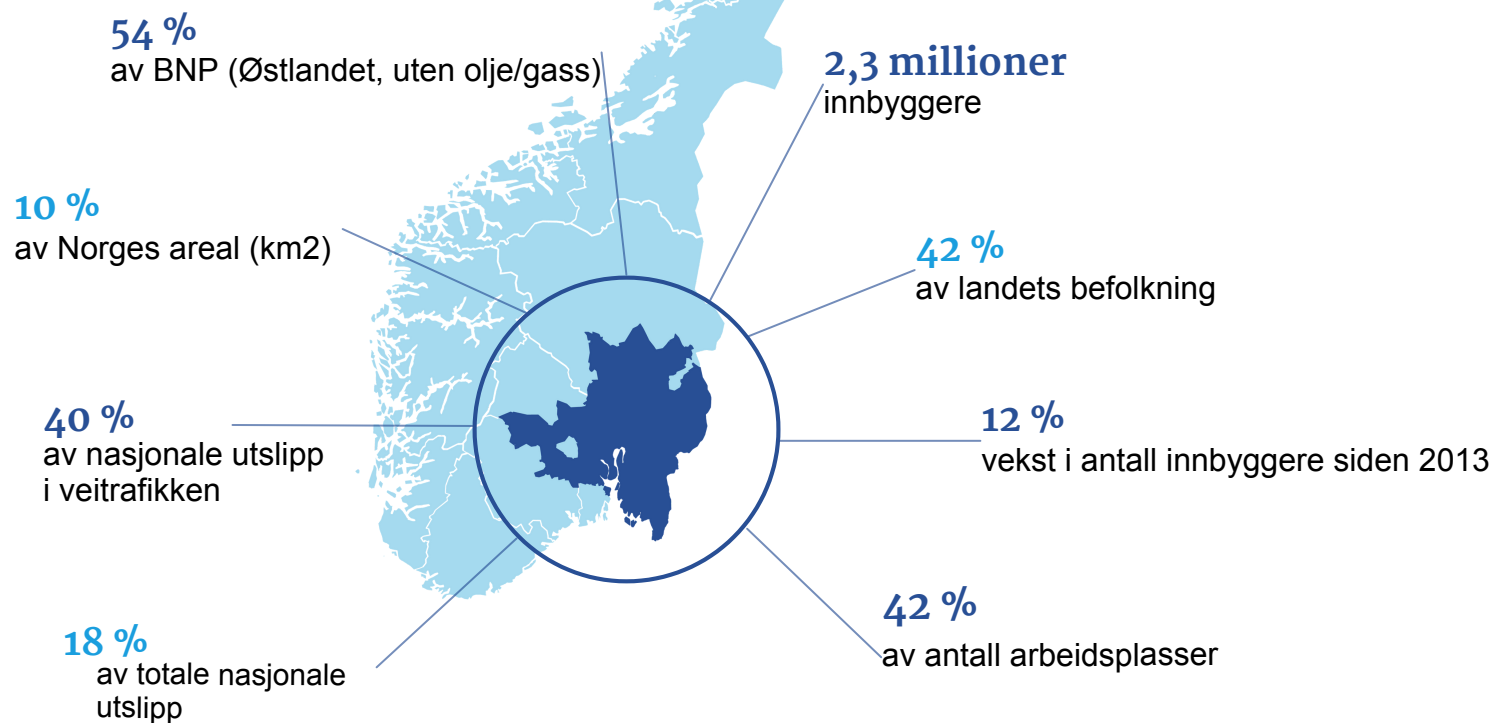

Osloregionen

Norges største interkommunale politiske råd

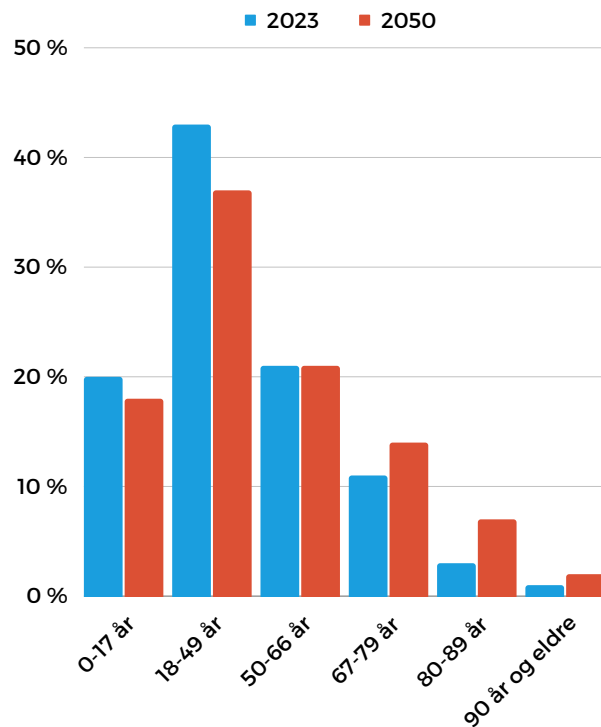
Nøkkeltall om regionen

65 kommuner
fordelt på 7 fylker

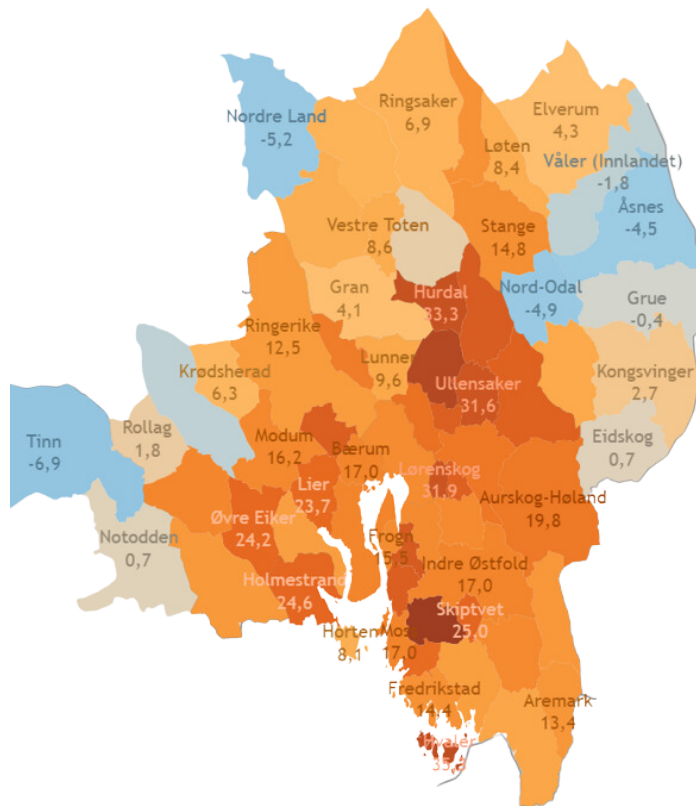

Aldrende befolkning

- **Befolkningsvekst 2013-2023:**
 - Osloregionen: 12 %
 - Norge: 9 %
- **Antall innvandrere i vår region:**
 - 52 % av alle innvandrerne (inkl. flyktninger)
 - 48,5 % av arbeidsinnvandrere
- **59 av 65 kommuner forventer befolkningsvekst**

Befolkningsframskrivning til 2050

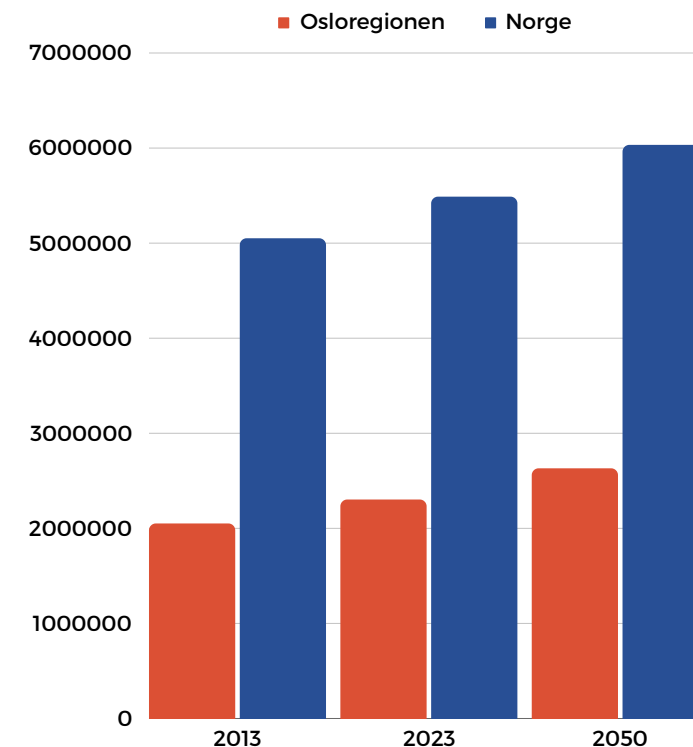
- **Kommuner uten vekst eller nedgang får en aldrende befolkning**
- **Når antall eldre vil passere antall yngre i fylkene*:**
 - Innlandet (2019)
 - Vestfold og Telemark (2024)
 - Viken (2032)
 - Oslo (2046)

*Eldre 65+ år, Yngre: 0-19 år.
Kilde: SSB

Demografi

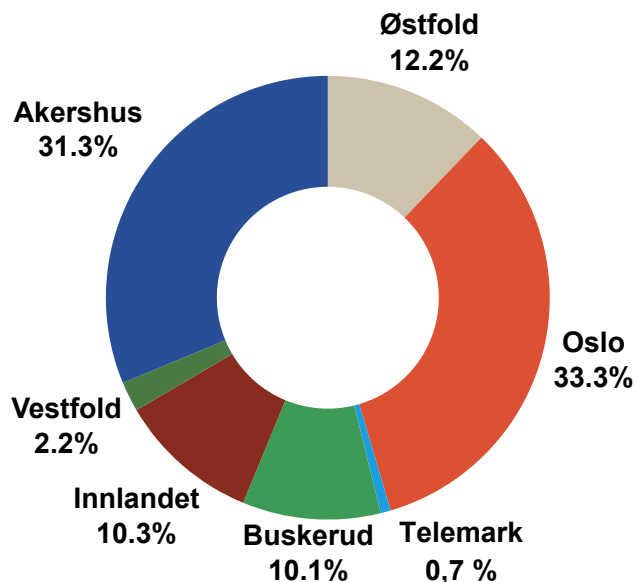
Røde farger indikerer befolkningsvekst, mørk farge => høyest vekst.
Blå farger indikerer tilbakegang, mørk farge => størst tilbakegang.
Kart: SSB

Befolkningsframskrivning til 2050

Fordeling av sysselsatte i Osloregionen (Q4 2023)

Syssetling (Q4 2023):

Osloregionen har 42% av alle sysselsatte i Norge

Arbeidsledighet (Q1 2023):

Oslo og Viken: 4,2 %

Innlandet: 3,5 %

Rekruttering

- Spesielt behov for økt rekruttering i helse, pleie og omsorg, bygg og anlegg, og industriarbeid

Mangel på arbeidskraft (NAV, 2023)

- 9 900 i Viken
- 6 700 i Oslo
- 3 500 i Vestfold og Telemark
- 3 300 i Innlandet

NHO Kompetansebarometer 2023

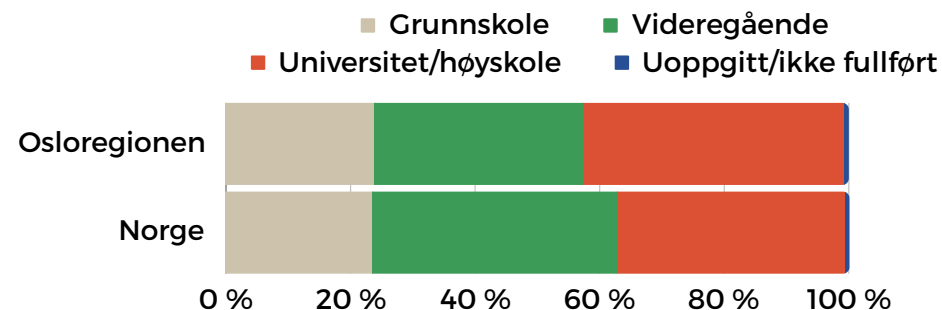
- 6 av 10 NHO-bedrifter (62 prosent) oppgir å ha et udekket kompetansebehov.
- Nesten halvparten av bedriftene som oppgir udekkede kompetansebehov, har måttet skrinlegge eller utsette utvidelse av virksomheten.
- Norske bedrifter manglet 41 900 nye ansatte i 2023.
- Selv om bedriftene opplever svakere lønnsomhet og redusert etterspørsel, har ikke dette redusert behov for kompetanse hos bedriftene i særlig grad.

Utdanningstall

47 % av alle med universitetsutdannelse bor i Osloregionen

42,5 % av alle studenter i 2022 studerte i Osloregionen

Utdanningsnivå i Osloregionen vs. Norge

Østlandsfylker stod for 54 % av nasjonal verdiskaping i 2021 (bruttoprodukt, uten olje- & gass).

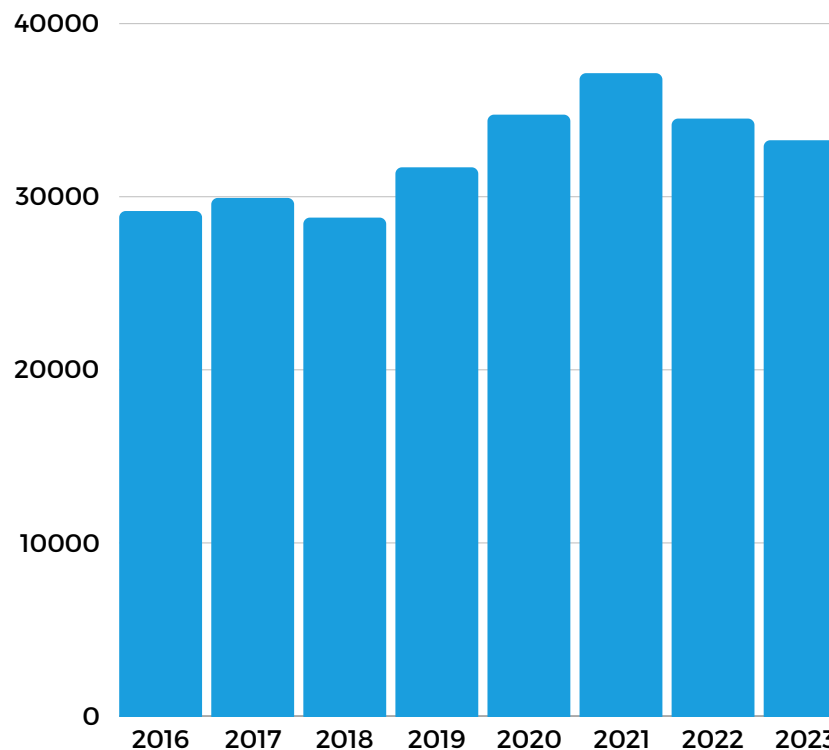
Totalt 1.565 milliarder kroner

10 sterke næringer på Østlandet >55 % av nasjonal verdiskaping	% av nasjonal verdiskaping
Informasjon og kommunikasjon	69 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	69 %
Omsetning og drift av fast eiendom	63 %
Kultur, underholdning og annen tjenesteyting	63 %
Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	63 %
Varehandel og reparasjon av motorvogner	61 %
Forretningsmessig tjenesteyting	59 %
Post og distribusjonsvirksomhet	59 %
Offentlig administrasjon og forsvar	57 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	55 %

Sterke næringsmiljøer i Osloregionen (NIBR 2021:17)

- Bioøkonomi
- Livsvitenskap, velferds- og helseteknologi
- IKT-produkter, styringssystemer og -tjenester
- Energi, miljøteknologi og sirkulærøkonomi
- Kunnskapsintensive forretningstjenester, finans og FoU
- Mikro/nanoteknologi, maskiner, mekatronikk
- Kreative næringer, kultur og reiseliv
- Bygg/anlegg/transport/mobilitet

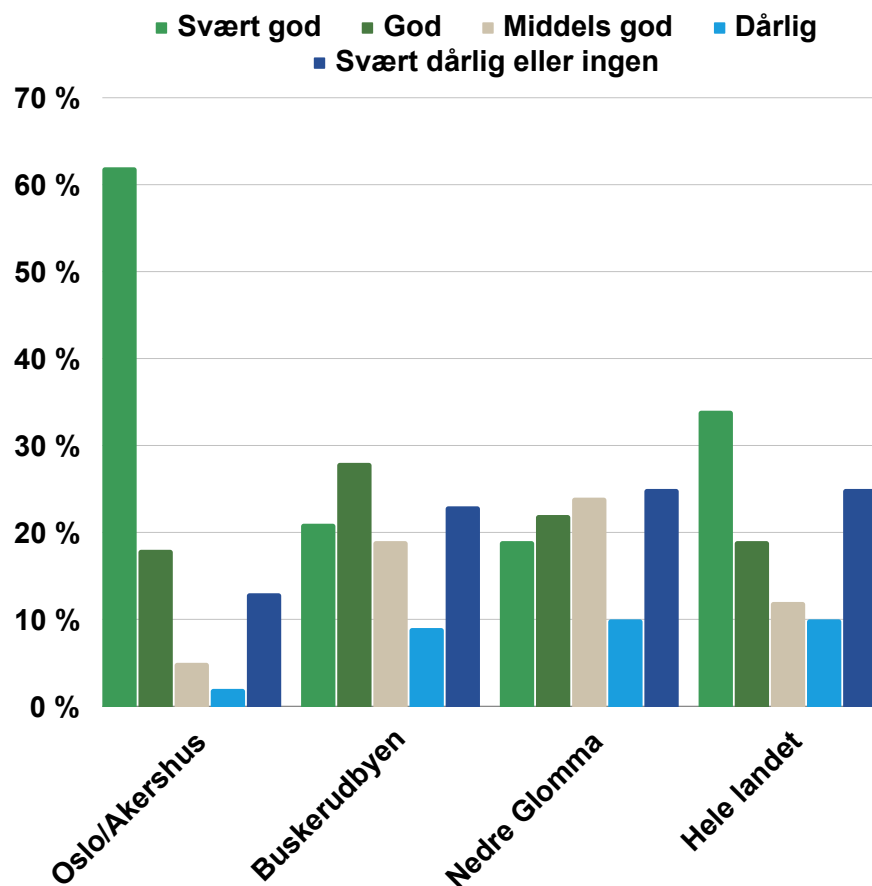
Etableringer av nye foretak i Osloregionen

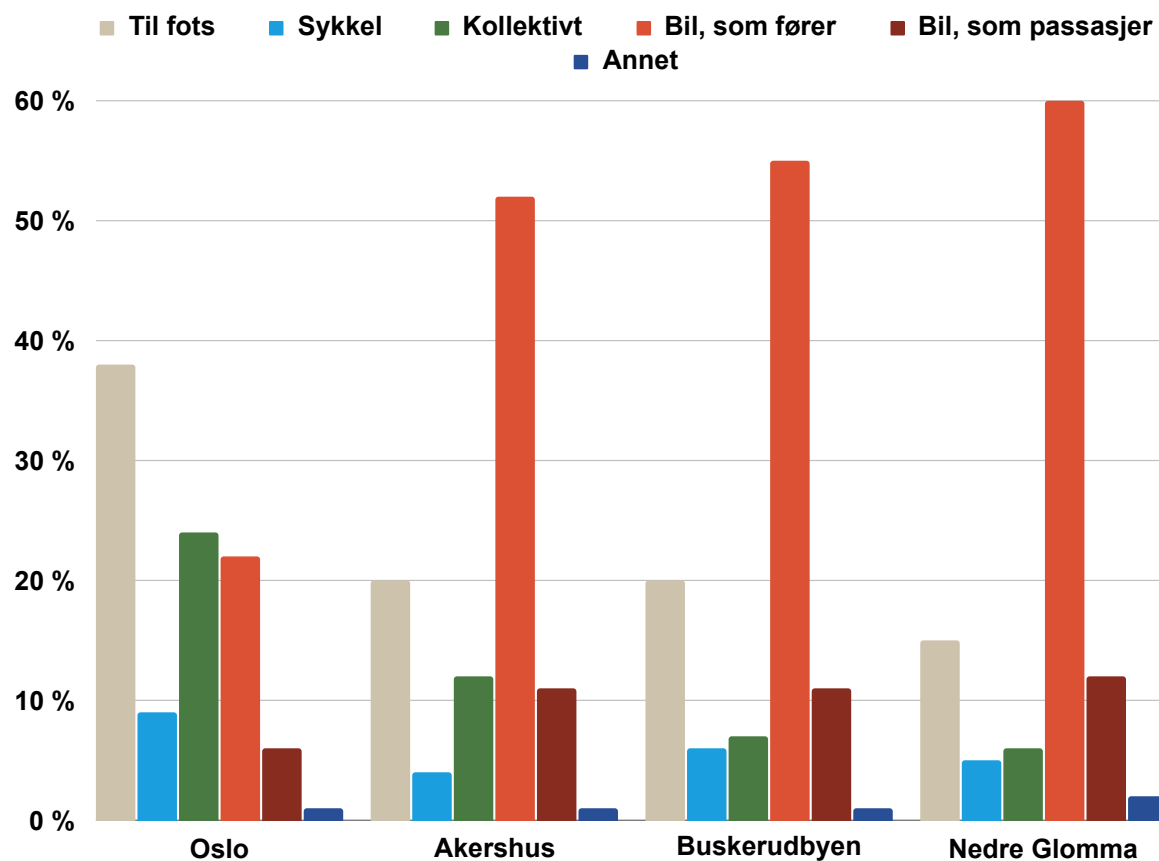

- Felles bo- og arbeidsmarked i Osloregionen: Over 50 % av sysselsatte i Osloregionen pendler ut av sin kommune, med unntak av Oslo, med ca 25 % utpendling
- Bil dominerende som daglig transportmiddel, med unntak av for Oslo, der 70 % reiser er til fots, sykkel eller kollektivt
- Oslo/Akershus mest fornøyd med tilgang til kollektivtilbud, Nedre Glomma minst fornøyd av byområdene i undersøkelsen (Kilde: Nasjonal reisevaneundersøkelse (RVU 2022), rapport for de største byregionene)
- Økende andel elbiler, Oslo har høyest andel elbiler i bilparken 36,5 %

Tilgang kollektivtransport (RVU 2022, byområder)

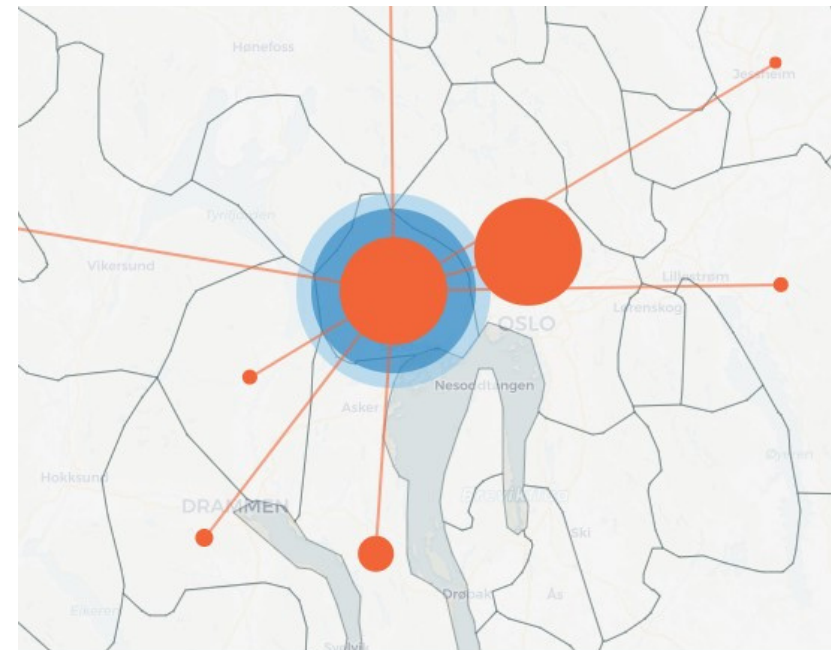
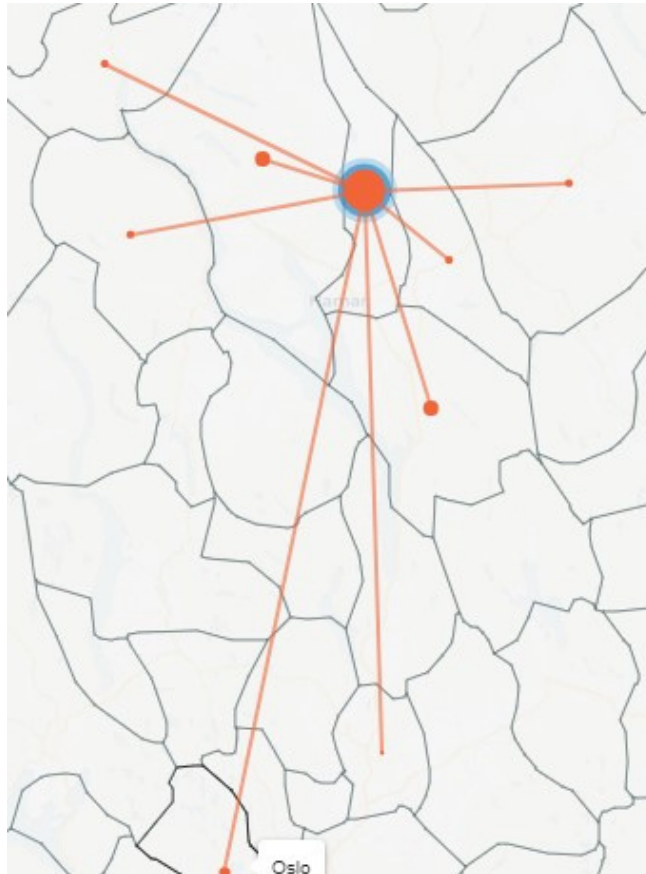
Transportmiddelfordeling 2022 (RVU 2022, byområder)

Pendlingsstrømmer

Eksempel fra Hamar og Bærum

Hamar kommune. 2021
Antall sysselsatte personer med bostedsadresse: 15576
Arbeidssted:

Bærum kommune. 2021
Antall sysselsatte personer med bostedsadresse: 66215
Arbeidssted:

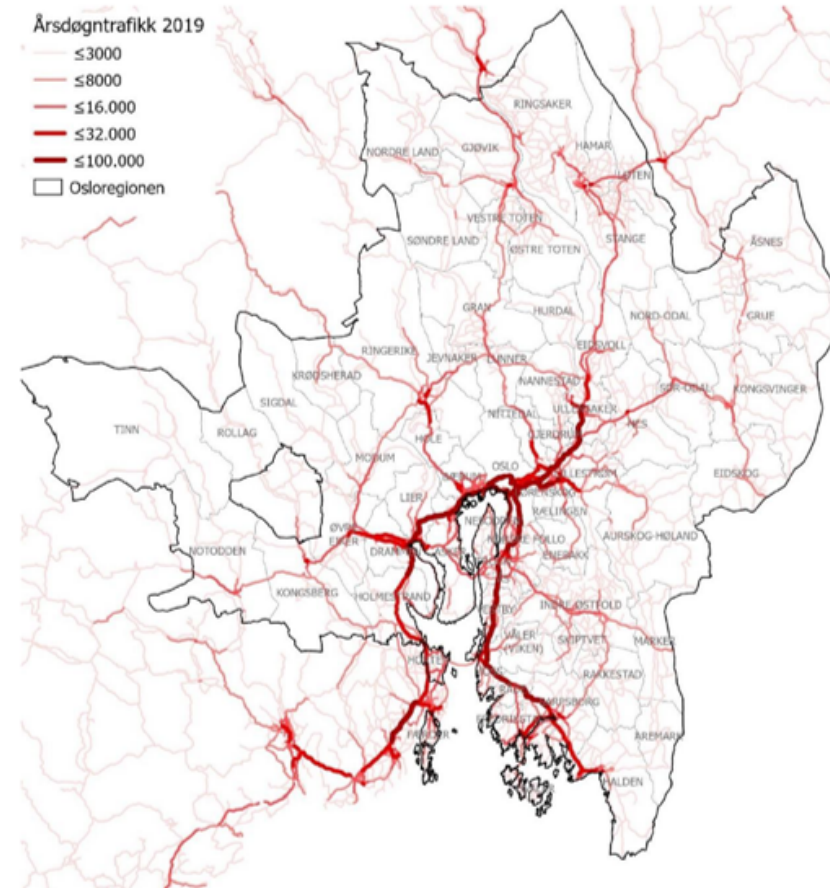
(SSBs visualiseringsverktøy)

Trafikkmengden på veinett i Osloregionen

- Veinettet i Osloregionen har landets største trafikkbetlastning. Dette gjelder både for godstransport (se kart til venstre) og total årsdøgnetrafikk (se kart til høyre)
- Landets mest trafikkerte korridorer er E6 (nord og sør for Oslo) og E18 (vest for Oslo). Det er også betydelig veitrafikk langs E18 (østover), E16 (øst og vest), Rv4 (nordover) og E34 (vestover)
- På de fleste av disse strekkene går vei og bane tilnærmet parallelt, slik at det er potensiale for overføring av trafikk fra vei til bane

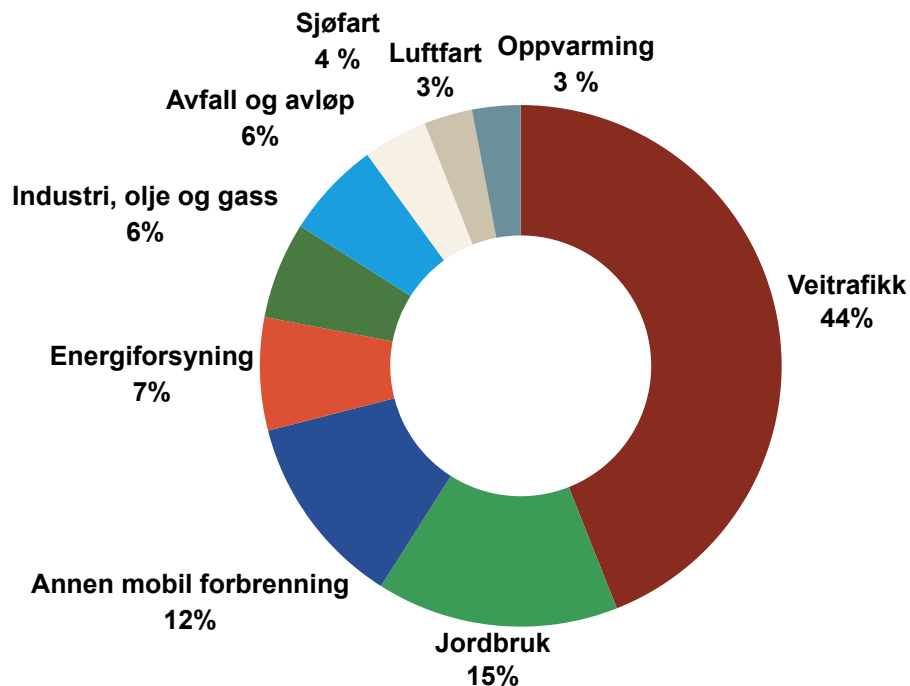
ÅDT Tunge/Lange kjøretøy

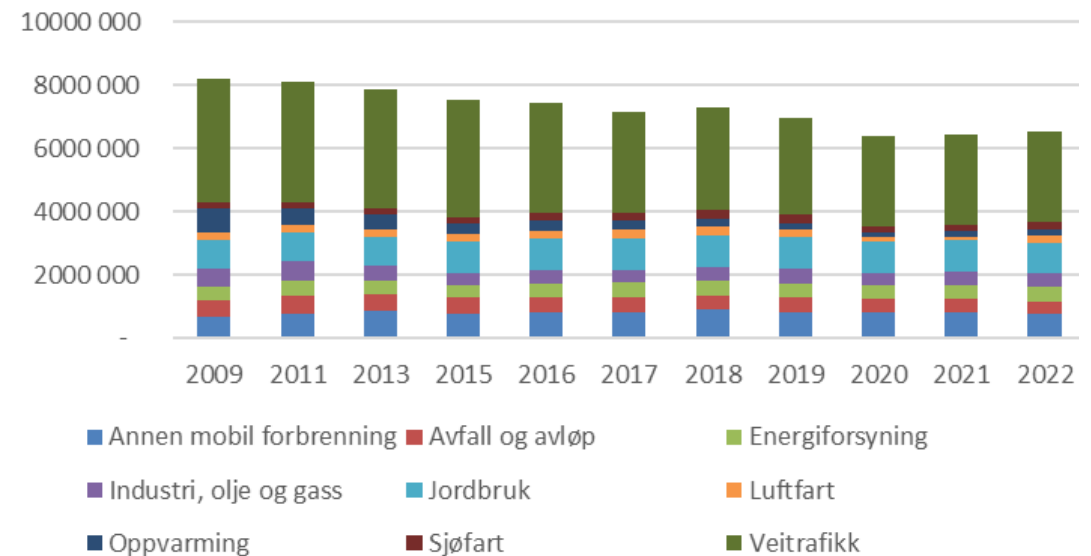

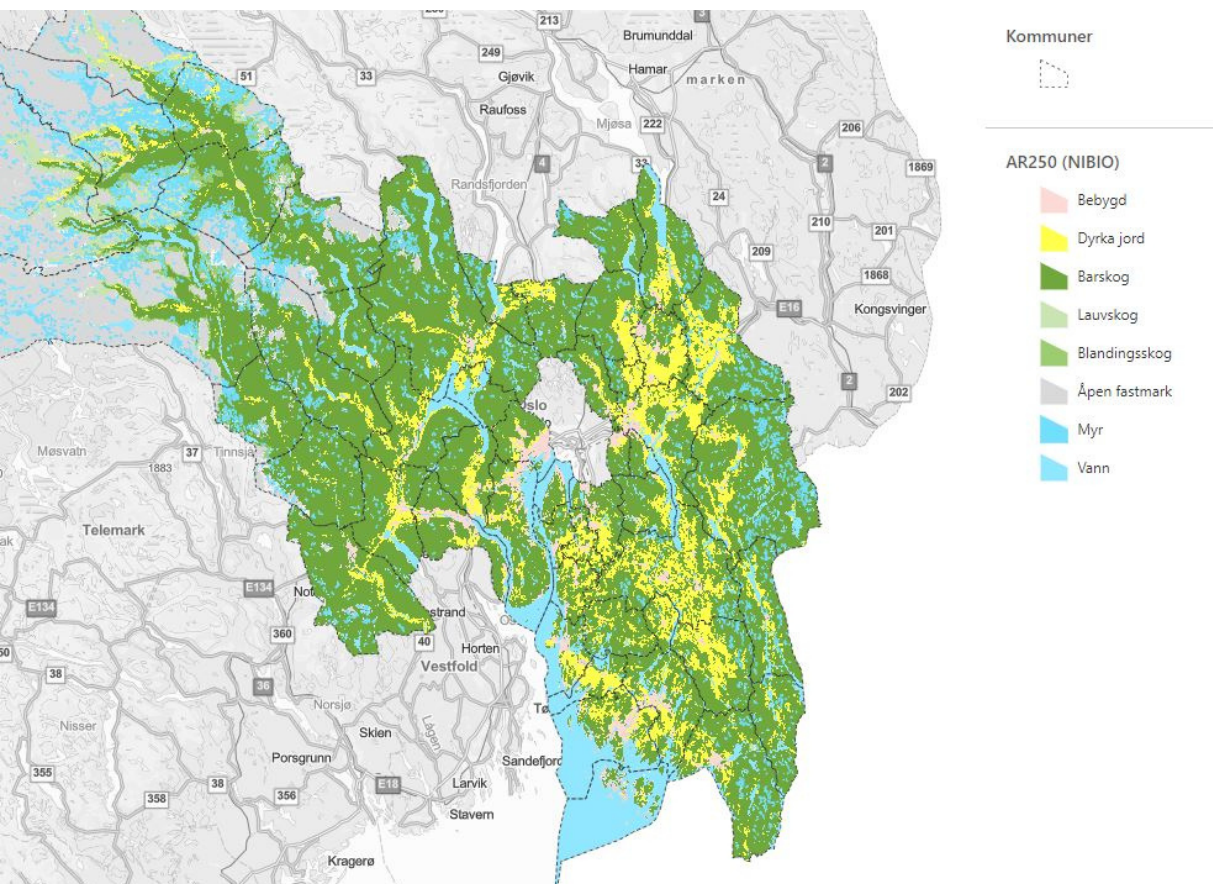
- I 2022 stod Osloregionen for 18 % av de samlede nasjonale klimagassutslippene i 2022, 40 % av de nasjonale utslippene i veitrafikken og for 21 % av utslippene i jordbruket.
- Utslippene i Osloregionen gikk opp med 2% fra 2021-2022, med store forskjeller mellom kommunene i utslippsutviklingen.
- Veitrafikk var den største utslippskilden i 2022, med 44 % av utslippene, deretter kommer jordbruk og annen mobil forbrenning (anleggsmaskiner) med henholdsvis 15 % og 12 %

Fordeling utslipp i Osloregionen 2022

Utvikling i utslipp 2009 – 2022

Kart over arealressurser i Akershus, Buskerud og Østfold fylker

- Tap av naturmangfold er sammen med klimaendringene den største miljøutfordringen verden står overfor.
- Oppfølging av “Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv” er en viktig oppgave for alle kommuner i Osloregionen. “Vi er ikke i rute med å gjennomføre tiltak for å bedre miljøtilstanden. Samtidig er det lyspunkter” (Miljødirektoratet, november 2023).
- Naturmangfold er kommet høyt på agendaen, senest i NRK-serien “Naturopsynsmannen”, men også i utredninger fra Naturrisikoutvalget og Klimautvalget, FNs Naturavtale m.m.

- Kommunene har et særlig ansvar som arealmyndighet
- Mange kommuner har vedtatt utvikling av arealregnskap som verktøy i kommuneplanarbeidet

Medlemmer i Osloregionen IPR

● Oslo

Oslo kommune

● Akershus

Asker kommune
Aurskog-Høland kommune
Bærum kommune
Eidsvoll kommune
Enebakk kommune
Frogn kommune
Gjerdrum kommune
Hurdal kommune
Lillestrøm kommune
Lunner kommune
Lørenskog kommune
Nannestad kommune
Nes kommune
Nesodden kommune
Nittedal kommune
Nordre Follo kommune
Rælingen kommune
Ullensaker kommune
Vestby kommune
Ås kommune

● Buskerud

Drammen kommune
Hole kommune
Jevnaker kommune
Kongsberg kommune
Krødsherad kommune
Lier kommune
Modum kommune
Ringerike kommune
Rollag kommune
Sigdal kommune
Øvre Eiker kommune

● Innlandet

Eidskog kommune
Elverum kommune
Gjøvik kommune
Gran kommune
Grue kommune
Hamar kommune
Kongsvinger kommune
Løten kommune
Nord-Odal kommune
Nordre Land kommune
Ringsaker kommune
Stange kommune
Søndre Land kommune
Sør-Odal kommune
Vestre Toten kommune
Østre Toten kommune
Åsnes kommune

● Østfold

Aremark kommune
Fredrikstad kommune
Halden kommune
Hvaler kommune
Indre Østfold kommune
Marker kommune
Moss kommune
Rakkestad kommune
Råde kommune
Sarpsborg kommune
Skiptvet kommune
Våler kommune

● Telemark

Notodden kommune
Tinn kommune

● Vestfold

Holmestrand kommune
Horten kommune

